

Seguretat i beneficis de l'aromateràpia en pediatria

Sr. Director,

Millorar la qualitat de vida dels pacients pediàtrics i disminuir al màxim el dolor, així com els diversos símptomes que genera la malaltia és un dels objectius principals dels professionals sanitaris. Els últims anys, diversos estudis han proposat l'aromateràpia per aconseguir aquests objectius.

Al 2013, Soltani R et al.¹, van avaluar l'efecte de l'aromateràpia amb l'oli essencial de lavanda sobre el dolor postamigdalectomia. Quaranta-vuit pacients d'entre 6 i 12 anys van ser assignats després de l'amigdalectomia a dos grups: intervenció i control. Després de la cirurgia, tots van rebre acetaminofèn cada 6 hores. Els resultats van mostrar que l'aromateràpia va causar una reducció en l'ús de l'acetaminofèn durant els tres dies de postoperatori, però no va tenir efectes sobre la intensitat del dolor ni la freqüència del despertar nocturn. Es va poder concloure que l'aromateràpia disminueix el nombre d'analgèsics necessaris després de l'amigdalectomia en pacients pediàtrics. Tanmateix Jafarzadeh M et al.², també al 2013, van investigar l'efecte de l'aromateràpia amb oli essencial de taronja sobre l'ansietat durant el tractament dental. Trenta infants d'entre 6 i 9 anys es van sotmetre a dues cites de tractament dental; en una es va incloure l'aromateràpia i en l'altra, placebo. L'ansietat es va mesurar usant el cortisol salival i la freqüència del pols. Els resultats van mostrar que l'aromateràpia podria reduir el cortisol salival i la freqüència del pols i, per tant, l'estat d'ansietat infantil.

Al 2015, Marofi M et al.³ també van avaluar l'ús d'aromateràpia sobre el control del dolor, concretament amb *Rosa damascena* Mill. sobre el dolor postoperatori. En aquest assaig clínic, de doble cec controlat amb placebo, es van seleccionar seixanta-quatre infants de 3 a 6 anys i es van dividir a l'atzar en dos grups: grup aromateràpia i grup control. L'aromateràpia es va usar la primera vegada que els subjectes van arribar a la sala i al cap de 3, 6, 9 i 12 hores. Es van utilitzar tractaments pal·liatius comuns per alleujar el dolor en tots dos grups. No hi va haver diferències en el dolor la primera vegada que els subjectes van arribar a la sala (abans de rebre aromateràpia o placebo) entre els grups. Després de cada vegada d'aromateràpia i a la fi del tractament, el dolor es va reduir en el grup d'aromateràpia en comparació amb el de placebo. Per tant, l'aromateràpia es pot usar en el dolor postoperatori en infants, juntament amb altres tractaments comuns de forma segura i eficaç.

Bikmoradi A et al. al 2017⁴, van avaluar l'aromateràpia per inhalació amb essència de lavanda a la gravetat del dolor de la inserció de catèters intravenosos en infants preescolars. Aquest estudi va incloure seixanta participants assignats a grups de control i aromateràpia. El grup aromateràpia va inhalar cinc gotes d'essència, mentre que el grup control va inhalar cinc gotes d'aigua destil·lada,

20 minuts abans de la punció. La intensitat de dolor entre els dos grups va demostrar una diferència immediata, 5 i 10 minuts després de la inserció del catèter. Per tant, l'aromateràpia ajuda a reduir la gravetat del dolor de la inserció de catèters intravenosos en infants.

I més recentment, Weaver MS et al. al 2019⁵, analitzen l'impacte de l'aromateràpia en les nàusees, el dolor i l'estat d'ànim en edat pediàtrica. L'estudi es va fer en un hospital infantil amb 180 infants, repartits a l'atzar en grup control o grup intervenció. Els resultats van mostrar que al cap de 5 minuts hi va haver una millora dels símptomes per a la cohort d'aromateràpia, i que van continuar millorant al cap de 60 minuts. El grup control va mostrar millora al principi, però no es va mantenir consistentment al cap de 60 minuts. Aquests autors van concloure que l'aromateràpia és una intervenció implementable per a infants en cures pal·liatives que presenten símptomes de dolor, nàusees i desànim.

Si s'analitzen els resultats dels estudis exposats, es pot observar el potencial que presenta l'aromateràpia en pediatria per reduir el dolor, les nàusees, l'ansietat, el desànim i, també, la quantitat d'analgèsics.

És interessant transmetre aquests coneixements als professionals sanitaris que treballen dia a dia amb aquests pacients; així podran oferir-los les millors cures basades en les últimes evidències científiques demostrades.

No obstant això, també és important incrementar les investigacions dins d'aquest àmbit per avaluar-ne el possible efecte sinèrgic amb altres tractaments, identificar l'essència d'aromateràpia més eficaç, els possibles efectes a llarg termini, la quantitat i la durada de les sessions necessàries, així com l'efecte en altres símptomes pediàtrics.

Sandra Martínez-Pizarro

Hospital comarcal de Huércal-Overa (Almeria, Espanya)

Bibliografia

1. Soltani R, Soheilipour S, Hajhashemi V, Asghari G, Bagheri M, Molavi M. Evaluation of the effect of aromatherapy with lavender essential oil on post-tonsillectomy pain in pediatric patients: a randomized controlled trial. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 2013;77(9):1579-81.
2. Jafarzadeh M, Arman S, Pour FF. Effect of aromatherapy with orange essential oil on salivary cortisol and pulse rate in children during dental treatment: A randomized controlled clinical trial. *Adv Biomed Res*. 2013;2:10.
3. Marofi M, Sirousfard M, Moeini M, Ghanadi A. Evaluation of the effect of aromatherapy with *Rosa damascena* Mill. on postoperative pain intensity in hospitalized children in selected hospitals affiliated to Isfahan University of Medical Sciences in 2013: A randomized clinical trial. *Iran J Nurs Midwifery Res*. 2015;20(2):247-54.
4. Bikmoradi A, Khaleghverdi M, Seddighi I, Moradkhani S, Soltanian A, Cheraghi F. Effect of inhalation aromatherapy with lavender essence on pain associated with intravenous catheter insertion in preschool children: A quasi-experimental study. *Complement Ther Clin Pract*. 2017;28:85-91.
5. Weaver MS, Robinson J, Wichman C. Aromatherapy improves nausea, pain, and mood for patients receiving pediatric palliative care symptom-based consults: A pilot design trial. *Palliat Support Care*. 2019;19:1-6.